

Tekst indput til AAU

udført af Wind People 5.12.16

Med udgangspunkt i projektforslag 1 med 1 vindmølle på 150 meter, som beskrevet i Roskilde Universitets rapport fra 12. juni 2016, ønskes det at få udarbejdet en rapport, der nærmere belyser:

1. En ejerskabsmodel, hvor 80% ejes af en lokal fond og 20% ejes af private borgere jf. køberetsordningen

Det anbefales for begge typer af ejerskaber, at stifte selskaberne som kommanditselskaber (K/S-selskaber). Køberetsordningen foreskriver, at naboernes anparter stiftes i selvstændige selskaber, det formodes dog, at der også vil være mulighed for at lave ét fælles selskab, isærdeleshed fordi der her er tale om kun én mølle, dette skal dog undersøges yderligere hos Energinet.dk, som varetager køberetsordningen. Der tages her udgangspunkt i at der stiftes to selvstændige kommanditselskaber.

Hvis der anvendes I/S selskaber, som mange folkelige vindmølleprojekt historisk har gjort, ligger der indbygget i selskabsmodellen, at der er solidarisk hæftelse. Dette kan virke skræmmende, men reelt er det noget, man kan skrive sig ud af i vedtægterne, ved at påføre at selskabet ikke må stifte gæld. K/S modellen er dog utvetydig i, hvor ansvaret ligger og skaber derfor tryk for naboerne.

Selskabsstrukturen ved et kommanditselskab

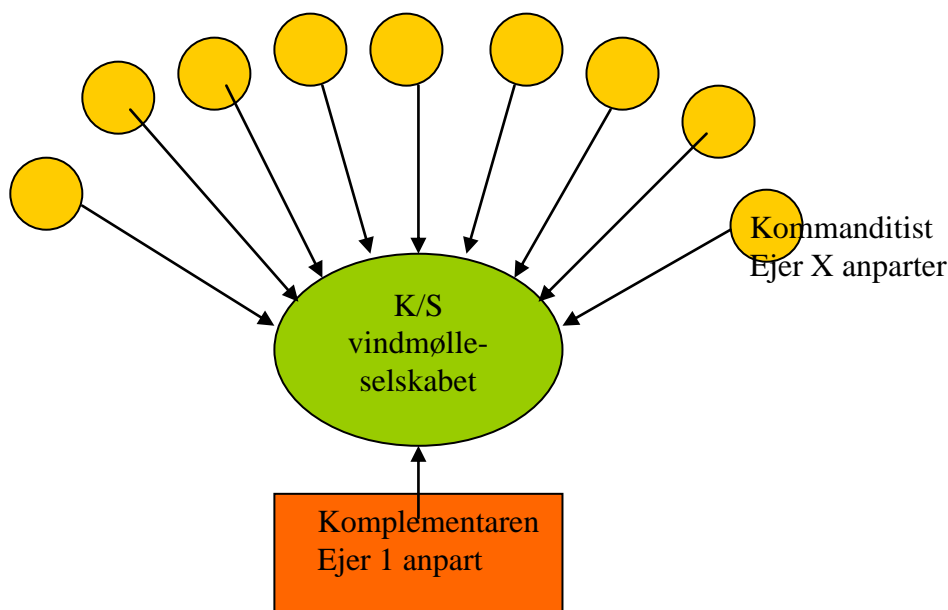
Et kommanditselskab består af henholdsvis kommanditister og én komplementar (Der kan dog godt være flere komplementarer). I et vindmøllesekskab ejes kommandit-anparterne af de mange kommanditister, mens som oftes kun én anpart ejes af komplementaren.

Ved den del af et vindmølleprojekt, der skal ejes af naboerne, vil der, hvis det vælges at etablere et kommanditselskab, gælde, at kommanditisterne er alle naboerne, som ejer kommandit-anparter, i daglig tale blot kaldet anparterne. En nabo kan efter køberetsordningens regler komme til at eje adskillige anparter.

Komplementaren derimod ejer som før nævnt kun én eneste anpart. Det kan dog sagtens arrangeres således, at komplementaren ejer flere anparter, dette er dog ikke relevant ved naboanparter, da anparterne her skal ejes af naboerne og ikke af komplementaren.

Opdelingen mellem komplementar og kommanditister har den fordel, at komplementaren kan løfte et stort økonomisk ansvar væk fra kommanditisterne, hvilket gør det økonomisk mere overskueligt for kommanditisterne at investere. (Dette forhold beskrives nærmere under finansieringsmodellen)

Kommanditisterne. Ejer alle andelene i selskabet på nær 1

Er det en fond, der skal investere i vindmøller, har valget af kommanditselskabsstrukturen også store fordele (Fordele beskrives nærmere under finansieringsmodellen). Her er fonden ejeren af kommandit-anparterne, mens et andet selskab kan være komplementaren, som ejer 1 anpart. I de folkelige projekter, som eksempelvis Wind People er med til at udvikle, tilbydes lokalsamfundet, at et datterselskab etableret af Wind People kan indgå som komplementaren og dermed løfte en stor del af byrden for det økonomiske ansvar i mølleprojektet.

Hvis Energinet.dk tillader, at både fondsandele og naboandele ejes i det samme selskab, da er begge parter kommanditister, som ejer henholdsvis 20% og 80% af anparterne, mens der derudover er én komplementar, som stadig kun ejer én andel.

Det at stifte en fond og muligheden for skattefritagelse

Ønsker borgerne på Orø at stifte en fond, har det den fordel, at hele det økonomiske overskud, som fonden måtte tjene på sine vindmølleanparter, kan blive skattefrit, når blot fonden udlodder overskuddet til de almennyttige formål, som fonden er defineret til at varetage. At udlodde til et almennyttigt formål er det samme som at bevillige penge til formålet.

Stiftes der en fond, der skal eje vindmølleanparter på Orø, vil dette automatisk blive en erhvervsdrivende fond, også selvom fonden i sin formålsparagraf er en almennyttig fond. Fordi fonden er erhvervsdrivende, vil fonden eventuelt blive pålagt af Erhvervsstyrelsen at etablere et datterselskab under fonden (eksempelvis et anpartsselskab bestående af 1 anpart) som skal varetage erhvervsdriften, altså driften af møllerne, mens det overskud der tjenes af møllerne gå ind i fonden og derfra udloddes.

En fond må gerne investere i stedet for at udlodde

Fonden må gerne lade være med at udlodde sit overskud og skal i det tilfælde betale skat af overskuddet, der laves. En erhvervsdrivende fond kan eksempelvis vælge et den gerne vil investere i endnu flere møller, i stedet for at udlodde.

Bestyrelsen i en fond

Det skal bemærkes, at bestyrelsen i en fond ikke selv må få andel i fondes overskud. Bestyrelsen må dog gerne indenfor "rimelighedens grænser" modtage honorar for sit bestyrelsesarbejde, de

må også gerne være aktive med at indgå i udviklingen af diverse projekter, som fonden udlodder til. Bestyrelsen skal her være aflønnet direkte af fonden selv, fordi fonden selv går ind i et projekt ellers skal bestyrelsesmedlemmet være ansat i det selskab, som modtager en bevilling fra fonden. Begge muligheder er tilladte, så længe både fond og selskab, der modtager bevillingen, arbejder indenfor fondens formålsparagraf, og ikke bare prøver at omgå det forhold, at bestyrelsen ikke må tilgodese sig selv med overskud fra fondens aktiver, her vindmøllerne.

Opstartskapital til fonden og crowd funding

Når fonden skal stiftes, skal der stilles med en grundkapital, som svare til minimum ca. 300.000 kr. og hvis anpartsselskabet stiftes med eksemplevis 80.000 kr., skal der rejses et samlet beløb på 380.000 kr. plus de ekstra omkostninger, der måtte komme til advokat og eventuelt revisor. Disse beløb bør dog være forholdsvis beskedne, 20.000 kr formodes at kunne være tilstrækkeligt.

Skal Orø stifte en fond, skal de altså ud og finde 400.000 kr., som ikke kan gives igen til den part, der donerer beløbet. Er det ikke muligt at rejse dette beløb, er det en mulighed, at der i stedet for at stifte en fond indledningsvis, stiftes en forening eller andet selskab, som kan eje mølleanparterne, indtil de har indtjent de 400.000 kr. (Om nødvendigheden af først at indtjene de 400.000, bør undersøges hos revisor/i Erhvervsstyrelsen for, om værdien af de 400.000 kr. kan opnås på anden vis i vindmøllesekskabet). I et lille samfund som Orø, kunne det være en ide at gå sammen med Merkur Bank, som netop har lanceret en crowd funding model til små projekter, således kan lokalsamfundet og eventuelle lokale firmaer kan gå sammen og finansiere de 400.000 kr.

Søg rådgivning for hvordan bestyrelsen bedst vælges ind og udskiftes

Man skal være opmærksomme på, at ved stiftelsen af en fond er det fondens bestyrelse, som bestemmer, hvad fondens midler kan bruges til. Fondsloven må læses eller Erhvervsstyrelsen må kontaktes for nærmere besked om, hvorledes en fondsbestyrelse kan sammensættes, så den bedst muligt repræsenterer et lokalsamfunds interesser i hele fondens levetid.

Driften af møllerne

For fondens praktiske arbejde med at drive vindmøller gælder der som for nabomøllerne, at der en daglig administrator, som for et beløb pr. år (måske 20.000 kr. pr mølle) kan varetage møllens daglige drift herunder 1 årlig oliesmøring og kontakten til det valgte serviceselskab (som ofte er mølleleverandøren selv), administration af møllens indtægter samt af de årlige årsrapporter. Dette arbejde kan sagtens varetages af fondens bestyrelse, men kan også varetages af en ansat, som deles med nabomøllen. I det tilfælde vil den ansatte også forestå udlodninger fra naboernes mølle til naboerne selv, altså at de får udbetalt det resterende månedlige eller årlige overskuddet fra deres mølleanparter, efter der er fratrukket omkostninger til vedligeholdelse og drift af møllen. Det at drive en vindmølle er en meget overkommelig opgave og kræver ingen forhåndskendskab til møller, da selve serviceringen af møllen udføres af det valgte serviceselskab eks. mølleleverandøren.

Ofte etableres både nabomøller og fondsmøller af et lille selskab bestående af få dedikerede personer, som udelukkende forestår etableringen af møllere. Når møllerne har snurret deres første runde, overdrages til de respektive parter, der har investeret, henholdsvis fonden og naboerne på en stiftende generalforsamling.

Anvendelse af fondens overskud

En fond kan anvende sit overskud til alverdens almennyttige formål, som der kan brainstormes over. Når der er valgt et formål, anbefales det, at der tages kontakt til erhvervsstyrelsen for at få sikkerhed for, at formålet kan beskrives som almennyttigt og dermed er skattefritaget.

Eksempler på fonde er Fonden Ærø's Vedvarende Energipulje, som har til formål at støtte fremme af vedvarende energi og derfor bevilger til alverdens vedvarende energiprojekter både projekter som har politisk eller formidlende karakter eller til konkrete energianlæg etc.

Andre fonde støtter erhvervsudvikling, landdistriktsudvikling, bestemte sårbare samfundsgrupper etc.

Det skal bemærkes at Erhvervsstyrelsen ofte anbefaler at trække på deres ekspertise, i stedet for at betale dyre advokater til at svare på spørgsmål om fondslovgivningen.

2. Finansieringsmuligheder baseret på økonomiberegningerne i RUC rapporten.

Om alle vindmølleprojekter gælder, at de har 0-30% egenkapital, altså penge man selv skal komme med, mens man derefter kan få de resterende 70-100% finansiering som bank eller kreditforeningslån.

De forskellige banker og kreditforeninger bevilger vindmøllelån på forskellig vis. Banker og kreditforeninger, der ikke er så vant til vindmølle-finansieringer har tilbøjelighed til at være mere forsigtige/konservative i deres långivning.

Banker som Ringkøbing Landbobank er en solid bank, som netop har opnået sin styrke i kraft af at finansiere vindmølleprojekter. Man skal dog være opmærksomme på at ved finansiering af fondsmøller, er der i de sidste 2 år blevet erfaret, at 2 fonde (Troldehede og Hivde Sande) som har haft lånt penge fra Ringkøbing Landbobank har fået opsagt deres lån, alene af den grund, at den lave strøm-afregningspris gjorde lånene ufordelagtige for banken. Dette forhold skal man altså ved lånoptagningen forsøge at skrive sig ud af.

Hver bank har sine egne vilkår

Optages der lån hos Nykredit og formentlig også Nordea kan man nok få følgende lånetilbud:

60% kreditforeningslån (evt. til 1,5%)

20% banklån (evt. til 3,5%)

20% egenfinansiering

Hos Ringkøbing Landbobank skal man måske komme med 30% egenfinansiering og får 70% banklån. Kravet afhænger meget af om spotmarkedprisen på strøm er god eller dårlig.

I Handelsbanken har nogle naboprojekter også i 2016 fået 100% finansiering, dog afhængig af de enkelt naboers egne økonomiske forhold.

Den mængde egenfinansiering, man skal komme med og den rentesats man kan få lån til, afhænger meget af "hvem man er" og skal forhandles. Kreditforeningslån er dog markant billigere end banklån. Spørg flere flere banker for deres vilkår.

Naboerne skal finansiere og hæfte for mindre i et kommanditselskab

Når naboer skal investere i møller og en anpart eksempelvis koster 3000 kr., da skal naboen selv komme med eksempelvis 30% altså 900 kr.

Når der investeres i et kommanditselskab er fordelene, at når naboen kommer med sine 900 kr. så hæfter naboen kun for disse 900 kr., selvom naboen har en samlet værdi på 3000 kr. Dette skyldes at komplementaren har overtaget ansvaret for de resterende 2100 kr., der er blevet lånt i banken.

Komplementaren er villig til at fjerne dette ansvar fra naboen, fordi banken i forvejen har taget sin sikkerhed i selve anparten og derfor i princippet ikke er interesseret i om komplementaren er pengestærk eller ej.

Der betyder for naboen, at hvis der, når møllerne er bygget, pludselig sker noget, der ikke kan dækkes af forsikring og garanti, men det kræves, at bankens lån udvides eller indfries, da skal naboerne enten blive enige om selv at betale for omkostningen eller beslutte, at lade projektet gå konkurs. Går projektet konkurs mister naboen sine 900 kr., der er blevet indskudt og naboen mister ejerskabet af sin andel, som i stedet overgår til banken. Flere omkostninger kan naboen ikke ufrivilligt pålægges. De 2100 kr. skal naboen altså ikke betale tilbage.

Nu skal det øjeblikkeligt siges, at det nærmest er ukendt, at et vindmølleprojekt går konkurs (med undtagelse af Troldhede og Hvide Sande situationen), fordi vindmøller er en meget velkendt teknologi, hvor alt andet end strømprisen næsten er forudsigeligt og kan dækkes ind af forsikringer (i hvert fald for landmøller).

I nogle tilfælde når strømprisen er rimelig kan en nabo få lån, hvor der er taget 100% sikkerhed i anparten. Her kan naboen ikke risikere at miste andet end ejerskabet af sin anpart.

Når en fond skal finde 30% egenfinansiering

Hvis en fond skal finansiere sine 30% egenfinansiering kan den have et alvorligt problem, hvis den er nystiftet og ingen midler har. Her kan fonden forsøge at finde samarbejdspartnere, der vil være behjælpelige med at bevillige ansvarlige lån til møllerne på de nødvendige 30%. Opgaven er svær. Virksomheden som kommer med de ansvarlige lån, får da et rente afkast, som det er aftalt med fonden og får derudover måske et godt omdømme på at have stiftet fonden.

Wind People, som har arbejdet meget med fondsmodellen i forbindelse med folkelige projekter, arbejder i øjeblikket på at få etableret en national pulje, som kan støtte fonde med at finansiere de 20-30% egenfinansiering med et rente afkast, som arbejdes på at ligge på en rentesats på 2,5 - 3%. Om dette initiativ lykkes vides ikke, men det er værd at holde øje med, i tilfældet af at der stiftes en lokal fond til lokaludvikling fra vindmøller.

Fonden kan ligesom nabo-anparterne få stor gavn af kommanditselskabsmodellen, hvis den vil have nogle til at medfinansiere de 30%, uden af disse skal eje anparterne. I dette tilfælde kan de parter, der medfinansierer med ansvarlige lån, gå med ind i selskabet som komplementaren, og har dermed mulighed for at have medindflydelse på driften af møllerne.

Afskrivning af vindmølle anlæg

Afskrivningen for fondsejede vindmøller kan til dels aftales med selskabets revisor. Der findes dog specifikke krav til hvor hurtigt en vindmølle må afskrives. En mølle over 1 MW kan max. afskrives med 15% /år. Infrastrukturen til møllen kan derimod afskrives med 7%/år.